

Ġabra tal-ġurisprudenza

KONKLUŻJONIET TAL-AVUKAT ĜENERALI
TANCHEV
ippreżentati fil-11 ta' Lulju 2017¹

Kawża C-462/16

Finanzamt Bingen-Alzey
vs
Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG

[talba għal deċiżjoni preliminari mill-Bundesfinanzhof (qorti federali tal-finanzi, il-Ġermanja)]

“Taxxa fuq il-valur miżjud - Provvista ta’ prodotti medicinali minn manifattur lil bejjiegħa bl-imnut permezz ta’ grossisti - Artikoli 73 u 90 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur miżjud - Ammont taxxabbli - Obbligu statutorju tal-manifattur biex jipprovdi skont indiċjat mal-prezz tal-bejgħ - Awtorità tat-taxxa ta’ Stat Membru tittratta l-iskont bħala tnaqqis fil-prezz fir-rigward tal-provvisti magħmula li jinvolvu fondi statutorji tal-assigurazzjoni għall-mard (pubblici) iżda mhux fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati - Princípj elaborati fil-Kawża C-317/94, Elida Gibbs - Princípju ta’ ugwaljanza fit-trattament”

I. Introduzzjoni

1. Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG (iktar 'il quddiem "Boehringer") hija manifattur ta’ prodotti farmaċewtiċi fil-bidu ta’ katina ta’ provvista li hija obbligata, skont dispożizzjoni statutorja tal-liġi Ĝermanija, li tiprovd tnaqqis fil-prezz wara li sseħħ il-provvista li hija indiċjata mal-prezz tal-prodotti tagħha. Il-kawża principali tinvolti d-determinazzjoni jekk huwiex kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni li l-Finanzamt Bingen-Alzey (uffiċċju tat-taxxa, Bingen-Alzey: iktar 'il quddiem "l-awtorità tat-tassazzjoni tal-Istat Membru") jippermetti lill-Boehringer tieħu inkunsiderazzjoni dan l-iskont fil-prezz fil-kalkolu tal-ammont taxxabbli għall-finijiet tal-VAT fir-rigward tal-provvisti ta’ prodotti farmaċewtiċi magħmula fil-kuntest ta’ assigurazzjoni għall-mard pubblika iżda mhux assigurazzjoni għall-mard privata?
2. Din hija l-kwistjoni indirizzata fid-digriet tar-rinviju mill-Bundesfinanzhof (qorti federali tal-finanzi, il-Ġermanja) u li teħtieg interpretazzjoni tal-Artikolu 90 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta’ Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur miżjud². Il-Bundesfinanzhof (qorti federali tal-finanzi, il-Ġermanja) hija tal-fehma li d-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza Elida Gibbs³ hija ta’ importanza centrali biex tinstab soluzzjoni għat-tilwima. Fis-sentenza Elida Gibbs ġie stabbilit li t-naqqis fil-prezz mogħti minn kumpannija fil-bidu tal-katina ta’ provvista lill-konsumatur finali tal-prodotti tagħha fl-istess katina ta’ provvista, permezz ta’ użu ta’ sistema li tinvolti prezentazzjoni minn dan tal-ahħar ta’ vawċers minflok parti mill-prezz, naqqas l-ammont taxxabbli fir-rigward tal-VAT fuq il-provvista magħmula minn dik il-kumpannija, minkejja li ma kienx hemm rabta kuntrattwali bejnha u l-konsumatur finali.

1 Lingwa originali: l-Ingliz.

2 GU 2006 L 347, p. 1.

3 Sentenza tal-24 ta’ Ottubru 1996(C-317/94, EU:C:1996:400) (iktar 'il quddiem is-“sentenza Elida Gibbs”).

3. Skont il-qorti tar-rinviju nazzjonali, il-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard pubbliċi huma konsumaturi finali fil-katina tal-provvista tal-prodotti farmaċewtiċi ta' Boehringer u l-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati ma humiex. Din id-differenza tiġġustifika r-rifjut tal-awtorità tat-tassazzjoni tal-Istat Membru li tnaqqas l-ammont taxxabbli fir-rigward tal-aħħar tip ta' provvista?

4. Wasalt għall-konklużjoni li dan ma huwiex il-każ.

II. Il-kuntest ġuridiku

A. Id-dritt tal-Unjoni

5. L-Artikolu 73 tad-Direttiva 2006/112 jgħid:

“Fir-rigward tal-provvista ta' merkanzija jew servizzi, minbarra kif imsemmi fl-Artikoli 74 sa 77, l-ammont taxxabbli għandu jinkludi dak kollu li jikkostitwixxi ħlas miksub jew li għandu jinkiseb mill-fornitur, għall-provvista, mill-konsumatur jew parti terza, inkluži s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tal-provvista.”

6. L-Artikolu 90(1) tad-Direttiva 2006/112 jgħid:

“Fil-każ ta' kancellazzjoni, ċaħda jew nuqqas ta' pagament totali jew parpjali, jew fejn il-prezz hu mnaqqas wara li l-provvista tkun saret, l-ammont taxxabbli għandu jiġi ridott għaldaqstant skond kondizzjonijet li jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.”

B. Id-dritt nazzjonali

1. Liġi dwar it-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ

7. Bis-sahħha tat-tieni sentenza tal-Artikolu 10(1) tal-Umsatzsteuergesetz (liġi dwar it-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ; iktar 'il quddiem l-“UstG”) ir-remunerazzjoni għandha tħalli l-infiq totali tar-riċevituru (nett mit-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ) għall-finijiet tal-akkwist tal-provvista inkwistjoni.

8. Skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 17(1) tal-UStG, meta tinbidel il-baži għall-evalwazzjoni ta' tranżazzjoni taxxabbli, il-kummerċjant li għamel il-provvista għandu jaġġusta b'mod korrispondenti l-ammont ta' taxxa pagabbli.

2. Liġi dwar l-assigurazzjoni għall-mard

9. Skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 2(1) tal-Fünftes Buch Sozialgesetzbuch (il-ħames ktieb tal-kodiċi soċjali; iktar 'il quddiem is-“SGB V”), il-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard (pubbliċi) għandhom jagħmlu s-servizzi pprovduti fid-dritt disponibbli lill-persuni li huma jassiguraw. Skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 2(2) tas-SGB V, il-persuni assigurati għandhom bħala principju jircievu s-servizzi bħala servizzi *in natura*. Skont it-tielet sentenza tal-Artikolu 2(2) tas-SGB V, il-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard (pubbliċi) għandhom jikkonkludu kuntratti dwar il-provvista ta' servizzi *in natura* mal-fornituri tas-servizz, bħalma huma l-ispiżeriji. Skont l-Artikolu 129 tas-SGB V, għandu jeżisti kuntratt qafas dwar il-provvista ta' prodotti medicinali bejn l-assocjazzjoni nazzjonali tal-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard pubbliċi u l-assocjazzjoni nazzjonali tal-ispiżeriji.

10. Skont is-sentenzi 1 sa 4 tal-Artikolu 130a(1) tas-SGB V, il-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard pubbliċi għandhom jiksbu mill-ispiżeriji, fir-rigward tal-prodotti medicinali maħruġa u mħallsa minn dawk il-fondi, skont bħala prinċipju ta' 7 % tal-prezz tal-bejgħ tal-kumpannija farmaċewtika, eskuża l-VAT. Kumpanniji farmaċewtici bħal Boehringer huma meħtiega li jirrimborsaw lill-ispiżeriji għall-iskont.
11. Dispožizzjonijiet oħra tal-Artikolu 130a tas-SGB V jirregolaw il-perijodu permess għall-ħlas u l-ammont tal-iskont fċirkustanzi partikolari.
12. Bil-kontra, il-persuni assigurati privatament iħallsu għall-prodotti farmaċewtici ta' Boehringer huma stess fl-ispiżeriji, u mbagħad jitkolu rimbors tal-ispejjeż tagħhom mill-fond għall-mard privat li miegħu huma assigurati.
13. Madankollu, fir-rigward tal-prodotti medicinali mogħtija b'rīċetta biss, skont l-Artikolu 1 tal-Gesetz über Rabatte für Arzneimittel (ligi dwar skontijiet għal prodotti medicinali; iktar 'il quddiem l-“AMRabG”) tat-22 ta’ Dicembru 2010, kumpanniji farmaċewtici bħal Boehringer għandhom jagħtu lil fondi ta' assigurazzjoni għall-mard privati skont meta l-fondi jirrimborsaw persuni assigurati privatamente għal medicini b'rīċetta, kemm parżjalment kif ukoll b'mod shiħ. L-iskont mogħti lill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati minn kumpanniji bħal Boehringer huwa deskrift fid-digriet tar-rinvju bħala li seħħi bir-rata tal-ħlas lura skont l-Artikolu 130a(1) (la), (2), (3), (3a) u (3b) tas-SGB V.
14. Skont il-ġurisprudenza tal-Bundesfinanzhof (qorti federali tal-finanzi, il-Ġermanja), l-ammont taxxabbi, għall-finijiet tat-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ, jitnaqqas bl-iskontijiet ipprovduti minn kumpanniji bħal Boehringer lil spiżeriji u grossisti fir-rigward ta' fondi tal-assigurazzjoni għall-mard pubblika.

III. Il-fatti li wasslu għall-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

15. Boehringer hija kumpannija farmaċewtika li timmanifattura prodotti medicinali u tipprovdi dawk il-prodotti, suġġetti għat-taxxa, lill-ispiżeriji permezz ta' grossisti. Hijha għamlet dan fl-2011, is-sena inkwistjoni f'din il-kawża.
16. Fil-Ġermanja l-ispiżeriji joħorġu l-prodotti farmaċewtici ta' Boehringer lil persuni li għandhom assigurazzjoni statutorja għall-mard (pubblika) bis-saħħha ta' ftehim qafas konkluż mal-assocjazzjoni nazzjonali ta' fondi tal-assigurazzjoni għall-mard pubbliċi. Il-prodotti farmaċewtici huma pprovduti lill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard pubbliċi u dawn tal-ahħar jagħmluhom disponibbi għall-persuni assigurati minnhom. L-ispiżeriji jagħtu lill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard pubbliċi skont fuq il-prezz tal-prodotti medicinali. Bhala kumpannija farmaċewtika, Boehringer hija obbligata, skont l-Artikolu 130a(1) tas-SGB V, li tirrimborsa lill-ispiżeriji - jew lill-grossisti meta jkunu involuti - għal dan l-iskont. Għall-iskop tat-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ, l-awtorità tat-taxxa tittratta l-iskont bħala tnaqqis fir-remunerazzjoni.
17. L-ispiżeriji joħorġu prodotti farmaċewtici lil persuni li għandhom assigurazzjoni għall-mard privata skont kuntratti individuali magħħom. B'differenza mill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard pubbliċi, il-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati ma humiex huma stess il-klijent għall-prodotti medicinali, iżda sempliċement jirrimborsaw lill-persuni assigurati minnhom għall-ispejjeż imġarrba meta jixtru prodotti farmacewตici. Il-kumpanniji farmaċewtici bħal Boehringer huma mbagħad marbuta, skont l-Artikolu 1 tal-AMRabG, li jagħtu lill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati skont fuq il-prezz tal-prodotti medicinali. L-awtorità tat-tassazzjoni tal-Istat Membru ma tqisx dan l-iskont bħala tnaqqis fir-remunerazzjoni għall-finijiet tat-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ. Jekk persuna koperta minn assigurazzjoni privata ma titlobx rimbors, allura kumpanniji bħal Boehringer ma għandhomx għalfejn

iħallsu skont taħt l-Artikolu 1 tal-AMRabG moqri flimkien mal-Artikolu 130a tas-SGB V⁴.

18. Fis-sena 2011, Boehringer tat l-iskont meħtieg lill-assiguraturi ghall-mard privati u madankollu kkunsidrathom fil-formula tat-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ tagħha bħala bidla fil-baži ghall-kalkolu tal-provvisti tagħha ta' prodotti farmaċewtiċi lil kummerċjanti fi prodotti farmaċewtiċi. Bħala riżultat ta' verifika speċjali tat-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ, l-awtorità tat-tassazzjoni tal-Istat Membru ħarġet stima tat-taxxa tad-dħul mill-bejgħ emendata fejn dawn l-iskontijiet ma tqisux bħala tnaqqis tar-remunerazzjoni. Oġġejżjoni għal dan ipprezentata minn Boehringer ma rnexxietx.

19. Għaldaqstant, Boehringer ipprezentat rikors quddiem il-Finanzgericht (qorti tal-finanzi). Il-Finanzgericht emendat l-istima tat-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ biex tieħu inkunsiderazzjoni l-iskont ta' wara l-bejgħ mogħti lill-fondi ghall-mard privati, b'tali mod li d-dħul mill-bejgħ ġie stmat favur Boehringer fuq il-baži tal-istima tat-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ annwali. L-awtorità tat-tassazzjoni tal-Istat Membru pprezentat appell fuq punt ta' līgi mis-sentenza tal-Finanzgericht (qorti tal-finanzi) lill-Bundesfinanzhof (qorti federali tal-finanzi).

20. Il-Ħames Awla tal-Bundesfinanzhof (qorti federali tal-finanzi, il-Ġermanja) irreferiet id-domanda preliminari li ġejja:

“Kumpannija farmaċewtika li tipprovd prodotti mediċinali hija intitolata, fuq il-baži tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (sentenza Elida Gibbs tal-24 ta' Ottubru 1996, C-317/94, EU:C:1996:400; punti 28 u 31) u wara li jittieħed inkunsiderazzjoni l-principju ta' ugwaljanza fit-trattament taħt id-dritt tal-Unjoni, għal tnaqqis fuq l-ammont taxxabbi skont l-Artikolu 90 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud, meta

- tipprovdi dawn il-prodotti mediċinali lill-ispiżeriji permezz ta' grossisti,
- l-ispiżeriji jipprovdu dawn il-prodotti, li huma taxxabbi, lil persuni b'assigurazzjoni għall-mard privata,
- l-assiguratur ta' assigurazzjoni għall-ispejjeż medici (kumpannija privata ta' assigurazzjoni għall-mard) tirrimborsa l-ispejjeż tal-assigurat tagħha għax-xiri ta' prodotti mediċinali, u
- il-kumpannija farmaċewtika hija obbligata mis-sistema legali sabiex tagħti ‘skont’ lill-assigurazzjoni għall-mard privata?”

21. Boehringer, il-Gvernijiet tal-Ġermanja u r-Renju Unit u l-Kummissjoni Ewropea pprezentaw osservazzjonijiet bil-miktub. Ma saret l-beda seduta.

IV. Sommarju tal-argumenti

A. *Boehringer u l-Kummissjoni*

22. Boehringer u l-Kummissjoni jsostnu li hemm ksur tal-principju ta' ugwaljanza fit-trattament (fejn Boehringer tistrieh speċifikament fuq l-Artikolu 20 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea) li ma hemmx ġustifikazzjoni oġġettiva għalih.

4 Skont l-osservazzjonijiet bil-miktub tal-Ġermanja.

23. Indipendentement minn dan, Boehringer issostni li l-istess riżultat isegwi mill-Artikolu 73 tad-Direttiva 2006/112 kif interpretat fid-dawl tas-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja Glawe⁵. F'dik il-kawża l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li, fil-każ ta' magni tal-logħob li, skont rekwiżiti statutorji obbligatorji, kienu jitħaddmu b'tali mod li jħallsu bhala rebħ medja ta' mill-inqas 60 % tal-flus milgħuba, il-korrispettiv li attwalment jircievi l-operatur, bis-saħha tal-predeċessur tal-Artikolu 73 tad-Direttiva 2006/112⁶, bhala korrispettiv biex il-magni jkunu disponibbli kien jikkonsisti biss fil-proporzjon tal-flus milgħuba li l-operatur seta' effettivament jieħu għalih innifsu⁷.

24. Għal Boehringer dan ifisser li l-iskont ipprovdut minn Boehringer għal fondi privati tal-assigurazzjoni għandu jitqies ukoll, minħabba li l-ammont tat-tnaqqis huwa ċar u ffissat minn qabel, u li Boehringer hija marbuta bil-liġi Ġermaniża biex tirrimborsa parti fissa tal-prezz tal-bejgh tal-prodotti farmaċewtiċi tagħha lil fondi tal-assigurazzjoni privati.

25. Boehringer u l-Kummissjoni jistriehu wkoll fuq l-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112, kif interpretat fis-sentenza Elida Gibbs, u jirribattu l-argumenti magħmula fl-osservazzjonijiet bil-miktub tal-Ġermanja u tar-Renju Unit li jgħidu li Elida Gibbs u s-sentenzi ta' warajha bħas-sentenza Ibero Tours⁸ (diskussa iktar 'l-isfel fil-punti 35 sa 39) jistabbilixx l-propożizzjoni li ġħas-sentenza magħmula lil entità barra minn katina ta' provvista, bhala fond ta' assigurazzjoni privat, ma jistgħux jitqiesu bhala tnaqqis fil-prezz wara li ssir il-provvista skont l-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112.

26. Għal Boehringer u l-Kummissjoni l-entità li toffri t-tnaqqis fil-prezz lill-konsumatur finali ma għandhiex għalfejn tkun fil-bidu tal-katina tal-valur. Il-fattur ewljeni biex jiġi ddeterminat l-ammont taxxabbi huwa l-ammont attwalment irċevut mill-fornitur u mhux dak li nefaq l-benefiċjarju tal-provvista⁹. It-tnejn jinvokaw il-principju ta' newtralitā fiskali¹⁰. Il-Kummissjoni tinnota li mill-perspettiva ekonomika, ma hemm l-ebda differenza fil-pożizzjoni ta' fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati u pubblici.

27. Il-Kummissjoni ssostni li l-ġhan tal-liġi Ġermaniża dwar it-tnaqqis fil-prezzijiet tal-prodotti farmaċewtiċi huwa li jiġi żgurat trattament ugħali bejn l-impriżi tal-assigurazzjoni għall-mard pubblici u privati¹¹. Il-Kummissjoni ssostni li dan neċċesarjament għandu jestendi għall-VAT.

B. Il-Ġermanja u r-Renju Unit

28. Kif ingħad, kemm il-Ġermanja kif ukoll ir-Renju Unit huma tal-fehma li l-konstatazzjoni fis-sentenza Elida Gibbs fis-sens li ma hemmx bżonn ta' relazzjoni kuntrattwali bejn il-konsumatur finali u persuna taxxabbi, qabel l-iskontijiet tal-prezzijiet ipprovduti minn din tal-ahħar lil tal-ewwel jistgħu jitqiesu fil-kalkolu tal-ammont taxxabbi, hija suġġetta għall-persuna taxxabbi li tkun fi ħdan

5 Sentenza tal-5 ta' Mejju 1994 (C-38/93, EU:C:1994:188).

6 Jigħiġieri l-Artikolu 11A(1)(a) tad-Direttiva 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-ligġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgh - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (GU Edizzjoni Specjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23) (iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva tal-VAT”).

7 Sentenza tal-5 ta' Mejju 1994(C-38/93, EU:C:1994:188, punt 9). Boehringer tirreferi wkoll ghall-punt 12 tal-istess sentenza, u s-sentenzi tas-17 ta' Settembru 2002, Town & County Factors (C-498/99, EU:C:2002:494, punt 30); tas-27 ta' Marzu 2014, Le Rayon d'Or (C-151/13, EU:C:2014:185, punt 29) u s-sentenza Elida Gibbs, punt 27. Fis-sentenza tal-ahħar, il-Qorti tal-Ġustizzja osservat li kienet ġurisprudenza stabbilisti li “l-ħlas huwa l-valur ‘suġġettiv’, jigħiġeri, il-valur attwalment irċevut f'kull każ spċificu, u mhux valur stmat skont il-kriterji oggettivi” [traduzzjoni mhux uffiċċiali].

8 Sentenza tas-16 ta' Jannar 2014 (C-300/12, EU:C:2014:8).

9 Hawnejk Boehringer tirreferi għall-punti 29 u 35 tas-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-27 ta' Marzu 2014, Le Rayon d'Or (C-151/13, EU:C:2014:185) u l-punt 28 tas-sentenza Elida Gibbs. Il-Kummissjoni tirreferi għas-sentenzi tat-3 ta' Lulju 1997, Goldsmiths (C-330/95, EU:C:1997:339, punt 15); u tas-26 ta' Jannar 2012, Kraft Foods Polska (C-588/10, EU:C:2012:40, punt 20).

10 Il-Kummissjoni tistrieh fuq id-digriet tad-9 ta' Diċembru 2011, Connoisseur Belgium (C-69/11, mhux ippubblikat, EU:C:2011:825, punt 21) u s-sentenza tat-8 ta' Gunju 2006, L.U.P. (C-106/05, EU:C:2006:380, punt 48) u l-ġurisprudenza cċitata.

11 Il-Kummissjoni tirreferi għad-Dokument tal-Bundestag 17/3698, p. 60 u 61 (<http://dipbt.bundestag.de/dip21/btd/17/036/1703698.pdf>).

katina ta' tranžazzjonijiet li tintemm mal-konsumatur finali. Il-Germanja u r-Renju Unit isostnu li din l-analizi hija appoġġjata mid-deċiżjoni fis-sentenza Ibero Tours (diskussa iktar 'l ifsel fil-punti 35 sa 39)¹², u r-Renju Unit josserva wkoll li l-principji tas-sentenza Elida Gibbs ġew affermati mill-ġdid fis-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Germanja¹³.

29. Il-Germanja u r-Renju Unit ifakkru li jista' jkun hemm biss korrispettiv jekk ikun hemm rabta diretta bejn il-prodotti pprovduti u l-korrispettiv irċevut¹⁴, u li ma teżisti l-ebda rabta bħal dik bejn Boehringer u l-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati. L-Artikolu 73 tad-Direttiva 2006/112 għandu jiġi interpretat fl-osservanza tal-principju fundamentali li s-sistema tal-VAT għandha l-għan li tintaxxa biss il-konsumatur finali¹⁵. L-ammont taxxabbli jinkludi l-korrispettiv attwalment irċevut mill-persuna taxxabbli, u mhux valur stmat skont kriterji oġgettivi¹⁶. Il-Germanja tinnota li, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-fattur determinanti fir-rigward tal-korrispettiv hija l-eżistenza ta' ftehim bejn il-partijiet għal prestazzjoni reciproka, fejn il-ħlas irċevut minn parti ikun il-kontrovalur reali u effettiv għall-oġġetti pprovduti lill-parti l-oħra¹⁷. Għalhekk, il-korrispettiv li Boehringer irċeviet tibqa', fir-rigward ta' provvisti lil persuna b'assigurazzjoni privata, is-somma li rċeviet mill-ewwel konsumatur fil-katina tal-provvista; l-ispiżeriji klijenti tagħha, jew il-grossisti, skont il-każ.

30. Ir-Renju Unit iżid tgħid li l-ħlasijiet magħmulia minn Boehringer ma jistgħux jiġu kkunsidrati bħala sussidji skont l-Artikolu 73 tad-Direttiva 2006/112¹⁸, u li l-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112 ma jistax jaapplika għal sitwazzjoni fejn ligi nazzjonali teżiġi li l-fornitur iħallas kontribuzzjoni, tariffa jew imposta (pereżempju, biex jiġi meghħjun l-ghoti privat tal-kura għall-mard). Ir-Renju Unit jargumenta li l-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati ma humiex konsumaturi jew terzi. Il-Germanja tosserva li l-Artikolu 79(b) tad-Direttiva 2006/112, li jipprekludi mill-ammont taxxabbli t-tnaqqis fil-prezz u skontijiet mogħtija lill-konsumatur u miksuba minnu fil-mument tal-provvista, ma huwiex rilevanti għall-kawża principali u targumenta wkoll li l-kawża principali hija simili għal tilwim fejn il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li l-ammont taxxabbli fil-bejgħ imħallas bil-karta ta' kreditu jibqa' l-prezz tal-bejgħ shiħ, meta somma inqas minn din mogħtija mill-fornitur ta' kreditu tkun aċċettata mill-persuna taxxabbli inkambju tas-servizz tal-karta ta' kreditu¹⁹.

31. Fir-rigward tal-allegat ksur tal-ugwaljanza fit-trattament u tan-newtralità fiskali, il-Germanja u r-Renju Unit huma tal-fehma li l-iskont imħallas minn Boehringer lill-ispiżeriji (u fejn rilevanti lill-grossisti) fil-provvista ta' prodotti farmaċewtiċi permezz ta' fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati ma huwiex paragħunabbli mal-iskont imħallas minn Boehringer lil fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati²⁰. Il-Germanja żżid tgħid li ma hemm l-ebda riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni; peress li prodotti farmaċewtiċi pprovduti lil persuni koperti minn assigurazzjoni għall-mard pubblika

12 Sentenza tas-16 ta' Jannar 2014 (C-300/12, EU:C:2014:8).

13 Sentenza tal-15 ta' Ottubru 2002 (C-427/98, EU:C:2002:581).

14 Il-Germanja tiċċiġa s-sentenza tal-21 ta' Novembru 2013, Dixon's Retail (C-494/12, EU:C:2013:758, punt33) insostenn ta' dan l-argument. Ir-Renju Unit jirreferi għas-sentenza tal-5 ta' Frar 1981, Coöperative Aardappelenbewaarplaats (C-154/80, EU:C:1981:38, punt 12) tat-23 ta' Novembru 1988, Naturally Yours Cosmetics (C-230/87, EU:C:1988:508, punt 11); u tat-8 ta' Marzu 1988, Apple and Pear Development Council, (C-102/86, EU:C:1988:120, punti 11 u 12).

15 Il-Germanja tiċċiġa s-sentenza tas-7 ta' Novembru 2013, Tulică u Plavosin (C-249/12 u C-250/12, EU:C:2013:722, punt 34) insostenn ta' dan l-argument.

16 *Ibid.* punt 33.

17 Il-Germanja tistrieh fuq is-sentenza tal-15 ta' Mejju 2001, Primbrack (C-34/99, EU:C:2001:271, punt 25).

18 Ir-Renju Unit jistrieh fuq is-sentenza tat-22 ta' Novembru 2011, Office des produits wallons, C-184/00, EU:C:2002:629, punt 18.

19 Il-Germanja tirreferi għas-sentenza tal-25 ta' Mejju 1993, Bally, C-18/92, EU:C:1993:212, punt 16; u tal-15 ta' Mejju 2001, Primbrack, C-34/99, EU:C:2001:271, punt 38.

20 Il-Germanja tirreferi, fost l-ohrajn, għas-sentenza tal-10 ta' April 2008, Marks & Spencer (C-309/06, EU:C:2008:2011, punt 49); tad-19 ta' Lulju 2012, Lietuvos geležinkelai (C-250/11, EU:C:2012:496, punt 45); u tas-6 ta' Novembru 2014, Feakins (C-335/13, EU:C:2014:2343, punti 49 u 51).

ma humiex f'kompetizzjoni ma' prodotti farmaċewtiċi pprovdu li persuni assigurati privatament. Minħabba li ż-żewġ sitwazzjonijiet ma humiex paragunabbli, ma hemmx ġhalfejn jiġi kkunsidrat jekk hemmx ġustifikazzjoni oġgettiva. Ir-Renju Unit isostni li għandha tīgi osservata l-għażla tal-leġiżlatur tal-Unjoni dwar il-mod li bih il-provvisti għandhom jiġu trattati.

32. Ir-Renju Unit iżid jgħid li l-prinċipju ta' newtralità fiskali, li jirrifletti s-sistema komuni tal-VAT u intiż biex jintaxxa biss il-konsumatur finali, ma huwiex regola tad-dritt primarju li waħdu jippermetti li jiġi ddeterminat l-ammont taxxabbli skont l-Artikolu 73 u l-Artikolu 90²¹.

V. Evalwazzjoni

33. Id-domanda magħmulu għandha tingħata risposta fl-affermattiv għar-raġuni li ġejja.

34. Jiena tal-fehma li l-essenza tal-iżvilupp tad-dritt fis-sentenza Elida Gibbs tinsab biss fil-konstatazzjoni li mhux neċċesarju li persuna taxxabbli tkun marbuta b'mod kuntrattwali mal-benefiċjarju dirett tal-iskont qabel dak l-iskont ikun jista' jamonta ġħal tnaqqis fil-prezz wara li ssir il-provvista ghall-finijiet tal-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112²². Għaldaqstant, in-nuqqas ta' rabta kuntrattwali bejn Boehringer u l-fondi ta' assigurazzjoni privati li lilhom hija obbligata tipprovdi, taħt il-ligi Ģermaniża, skont ta' wara x-xiri indiċjat skont il-prezz huwa irrilevanti wkoll fil-kawża prinċipali fir-rigward tal-applikabbiltà tal-Artikolu 90 tal-Direttiva 2006/112.

35. Minbarra dan, ma nistax nislet mis-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja Ibero Tour²³ xi konstazzjoni espressa jew implikazzjoni neċċesarja li r-regola fis-sentenza Elida Gibbs tapplika biss meta min jircievi skont ikun il-konsumatur finali fil-katina tal-provvista li tibda mill-persuna taxxabbli li qed tipprovdi l-iskont. Fil-fatt, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li ma hemm l-ebda indikazzjoni fis-sentenza Elida Gibbs li kienet maħsuba biex tīgi interpretata b'mod restrittiv, u li s-sentenza ssostni l-kliem tal-Artikolu 11C(1) tas-Sitt Direttiva²⁴ (li sar l-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112) li jippresupponi li modifika sussegwenti tar-relazzjonijiet kuntrattwali ma hijiex meħtieġa²⁵.

36. Ibero Tours, il-persuna taxxabbli f'dik il-kawża, kienet aġġent tal-ivvjaġġar li pprovdi servizzi bħala intermedjarja bejn operaturi tal-ġiti turistiċi u l-klijenti tal-ġiti turistiċi (iktar 'il quddiem il-“vjaġġaturi”). B'differenza mal-kawża ineżami, li tinvolvi katina ta' provvista, dan kien jinvolvi provvista waħda. Ibero Tours kienet tircievi kummissjoni minn operaturi tal-ġiti għas-servizzi tagħha bħala intermedjarja f'din il-provvista unika u kienet tuža parti minn din il-kummissjoni biex effettivament tissussidja lill-vjaġġaturi, biex b'hekk l-ammont irċevut mill-operatur tal-ġiti kien oħla minn dak imħallas mill-vjaġġaturi. Ibero Tours argumentat fuq il-baži tas-sentenza Elida Gibbs li t-tnaqqis fil-prezz mogħti lil vjaġġaturi kellu jitnaqqas mill-kummissjoni li Ibero Tours irċeviet mill-operaturi tal-ġiti turistiċi ghall-finijiet tal-kalkolu tal-ammont taxxabbli tat-tranżazzjonijiet ta' Ibero Tours.

21 Ir-Renju Unit jiċċita s-sentenzi tal-15 ta' Novembru 2012, Zimmermann (C-174/11, EU:C:2012:716) u tad-19 ta' Diċembru 2012, Grattan (C-310/11, EU:C:2012:822) insostenn tal-argumenti tieghu.

22 Ara l-konklużjonijiet tal-Avukat Ĝenerali Kokott fis-sentenza Grattan, (C-310/11 EU:C:2012:568, punt 32), fejn l-Avukat Ĝenerali osservat li “l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet, ghall-ewwel darba fis-sentenza Elida Gibbs, li anki tnaqqis tal-valur taxxabbli għandu, taħt ġerti kundizzjonijiet, ikun ammess anki jekk il-korriġpettiv previst fil-kuntratt jibqa' ma jinbidilx”. Ninnota wkoll li kif sostnun fl-osservazzjoniż bil-miktub ta' Boehringer, osservazzjoni importanti magħmulu mill-Avukat Ĝenerali Wathelet fil-punt 29 tal-konklużjonijiet tieghu fil-kawża Ibero Tours (C-300/12, EU:C:2013:502) ma għietx ikkontradetta mill-Qorti tal-Ġustizzja f'dik il-kawża. L-Avukat Ĝenerali Wathelet osserva li għalkemm “il-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat lill-persuna taxxabbli bhala ‘l-ewwel holqa f'katina ta’ servizzi’, din hija riferenza ghall-fatti tal-kawża li tat lok għas-sentenza Elida Gibbs, fejn il-manifattur li offra tnaqqis tal-prezz lill-konsumatur finali kien jinsab fil-bidu tal-katina tal-valur iktar milli l-espressjoni ta' kundizzjoni preliminari biex ikun jista' jibbenfika mit-tnaqqis tal-ammont taxxabbli”.

23 Sentenza tas-16 ta' Jannar 2014 (C-300/12, EC:C:2014:8).

24 Sentenza tad-29 ta' Mejju 2001, Freemans (C-86/99, EU:C: 2001:291, punt 33).

25 *Ibid.*

37. Essenzjalment, it-talba ta' Ibero Tours ġiet miċħuda minħabba li l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li kienet intermedjarja għal *tranzazzjoni waħda*, pjuttost milli parti minn katina ta' tranzazzjonijiet. Il-Qorti tal-Ġustizzja qalet fis-sentenza Ibero Tours li l-korriġpettiv li rċeviet mingħand il-kontribwenti tat-taxxa fil-bidu tal-katina tal-provvista fil-kawża Elida Gibbs kien attwalment tnaqqas bit-tnaqqis li tat-direttament lill-konsumatur finali permezz ta' sistema ta' vawċers²⁶, filwaqt li Ibero Tours kienet obbligata thallas lill-operatur tal-ġiti turistiċi l-prezz miftiehem għas-servizzi tal-ivvjaġġar tiegħu, irrispettivament minn kwalunkwe skont li Ibero Tours għaż-żebet li tagħti lill-vjaġġaturi²⁷. Lanqas ma kien hemm impatt fuq il-korriġpettiv irċevut minn Ibero Tours għas-servizz intermedjarju tagħha²⁸. Għaldaqstant, skont l-Artikolu 11A(1)(a) tas-Sitt Direttiva (issa l-Artikolu 73 tad-Direttiva 2006/112), tali skont ma kienx iwassal għal tnaqqis fl-ammont taxxabbli kemm għat-tranzazzjoni principali kif ukoll għall-provvista ta' servizzi mill-ġġen tal-ivvjaġġar.

38. Għalhekk ninterpretar r-riferiment fis-sentenza Ibero Tours għall-operatur tal-ġiti turistiċi li "ma jinsabx fil-bidu ta' katina ta' tranzazzjonijiet, peress li huwa kien jipprovd i-s-servizzi tiegħu direttament lill-konsumatur finali", bħala sempliċement li jenfasizza l-fatt li, f'dak il-każ, Ibero Tours ipprovdiet biss servizz ta' intermedjarju għal tranzazzjoni unika²⁹. B'mod manifest, Boehringer ma hijex fl-istess požizzjoni.

39. Barra minn hekk, la l-kontribwenti fis-sentenza Elida Gibbs u lanqas fis-sentenza Ibero Tours ma kienu qed jipprovdū skontijiet ta' prezzijiet bħala konsegwenza ta' intervent leġiżlattiv li rabathom jagħmlu dan, u li, barra minn hekk, kien indiċjat mal-prezz tal-provvista. Mill-process dan jidher li huwa l-każ fir-rigward ta' Boehringer.

40. Għaldaqstant, jien tal-fehma li, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, Boehringer ma setghetx "liberament [t]iddisponi mit-totalità [tal-ammont]" tal-prezz irċevut fl-ewwel bejgħ tal-prodotti tagħha lill-ispizeri jew grossisti³⁰. L-iktar li jista' jingħad hu li Boehringer hija "sempliċi depożitarju temporanju"³¹ tal-parti tal-ammont irċevut li hija obbligata thallas iktar tard lill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard pubbliċi u privati bħala skont u li, importanti wkoll, hijma indiċjata mal-prezz tal-prodotti mediciinali pprovduti.

41. Il-Qorti tal-Ġustizzja waslet għal konklużjoni bħal din fis-sentenza Bingo International Technology, fil-kuntest ta' intervent leġiżlattiv fuq l-ammont imħallas bħala rebħ għal logħba tal-bingo bil-kartelli³². Hijha ddeċidiet li "[p]jeress li l-parti tal-prezz tal-bejgħ tal-kartelli li hija mqassma bħala rebħ lill-ġugaturi hija stabilita minn qabel u hija obbligatorja, din ma tistax titqies bħala li tifforma parti mill-kunsiderazzjoni riċevuta mill-organizzatur tal-logħba għall-provvista li huwa pprovda"³³.

26 Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-16 ta' Jannar 2014, Ibero Tours (C-300/12, EU:C:2014:8, punt 29).

27 *Ibid.* punt 31.

28 *Ibid.* punt 32.

29 *Ibid.* punt 30.

30 Sentenza tad-19 ta' Lulju 2012, International Bingo Technology (C-377/11, EU:C:2012:503, punt 31). Ara wkoll is-sentenza tal-5 ta' Mejju 1994, Glawe (C-38/93, EU:C:1994:188) u tal-24 ta' Ottubru 2013, Metropol Spielstätten (C-440/12, EU:C:2013:687).

31 Sentenza tad-19 ta' Lulju 2012, International Bingo Technology (C-377/11, EU:C:2012:503, punt 19). Dan is-suġġeriment sar mill-qorti tar-rinviu nazzjonali f'dik il-kawża.

32 Il-Qorti tal-Ġustizzja waslet għal din il-konklużjoni fil-kuntest tal-predeċessur tal-Artikolu 73 tad-Direttiva 2006/112, jiġifieri l-Artikolu 11A(1)(a) tas-Sitt Direttiva.

33 Sentenza tad-19 ta' Lulju 2012, International Bingo Technology (C-377/11, EU:C:2012:503, punt 28).

42. Billi kemm l-Artikolu 73 kif ukoll l-Artikolu 90 jindirizzaw il-komponenti ta' "ammont taxxabbi", ma narax għalfejn id-deċiżjoni magħmula fil-kuntest tat-tifsira ta' "ħlas" taħt l-Artikolu 73 fis-sentenza International Bingo Technology ma tistax tīgi applikata ghall-interpreazzjoni ta' "fejn il-prezz hu mnaqqas" skont l-Artikolu 90³⁴. Lanqas, inžid nghid, ma tqum ebda kwistjoni dwar jekk Boehringer twettaqx pagamenti lill-fondi tal-assigurazzjoni ghall-mard privati bħala korrispettiv ta' kwalunkwe servizz³⁵. Ċarament, dan ma huwiex il-każ.

43. Jien nirrikoxxi li l-Qorti tal-Ğustizzja osservat li "ma jidhirx li huwa xieraq li wieħed jasal għal konklużjonijiet ġenerali" mit-tassazzjoni tat-tranżazzjonijiet tal-logħob "sabiex jiġu applikati għall-provvista ordinarja ta' oggett" [traduzzjoni mhux ufficjali]³⁶. Madankollu, ma narax li dawn ir-rimarki jestendu għal cirkustanzi li fihom il-leġiżlazzjoni ta' Stat Membru tintervjeni sabiex il-kontribwent tat-taxxa jiġi mgieghel inaqqs il-prezz li ser jircievi għal provvista fi proporzjon mal-prezz ta' dik il-provvista permezz ta' ħlas obbligatorju lill-konsumatur finali jew lil terzi. Il-Qorti tal-Ğustizzja ddecidiet fis-sentenza Town and County Factors li l-ammont shiħ tad-drittijiet tad-dħul ir-ċevuti mill-organizzatur ta' kompetizzjoni, meta l-organizzatur ikun għażel li jħallas premju, kien jikkostitwixxi l-ammont taxxabbi għal dik il-kompetizzjoni, parżjalment minħabba li ma kien hemm l-ebda dispożizzjonijiet statutorji obbligatorji fis-sens li kellha tithallas certa perċentwali tal-flus milgħuba tal-ġugaturi³⁷.

44. Fil-fatt, li persuni b'assigurazzjoni privata jitqiesu bħala l-konsumatur finali fil-katina tal-provvista minflok il-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati jista' jidher bħala finżjoni legali, partikolarmet meta l-VAT imħalla minn dawn il-persuni lill-ispiżeriji tithallsilhom lura bħala parti mir-imbors ipprovdut minn fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati. Wara kollob, il-Qorti tal-Ğustizzja sostniet li "t-teħid inkunsiderazzjoni tar-realtà ekonomika jikkostitwixxi kriterju fundamentali fl-applikazzjoni tas-sistema komuni tal-VAT"³⁸.

45. Il-ħlasijiet magħmula fil-punt tax-xiri jistgħu jitqiesu bħala korrispettiv ipprovdut minn terz skont l-Artikolu 73 tad-Direttiva 2006/112, meta tali terz jitlob ir-imbors minn fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati u Boehringer issir responsabbi taħt il-liġi Ġermaniża biex tipprovdi l-iskont stabbilit mill-Artikolu 1 tal-AMRabG. Abbażi ta' tali analizi, fond tal-assigurazzjoni għall-mard privat jista' jitqies bħala l-konsumatur finali ta' provvista magħmula minn Boehringer bħala l-persuna taxxabbi, b'tali mod li l-ammont tal-VAT li għandu jingabar mill-awtorità tat-taxxa jikkorripondi eżattament għall-ammont tal-VAT iddikjarat fuq il-fattura u mħallas mill-konsumatur finali³⁹. Il-fatt li fond tal-assigurazzjoni għall-mard privat ma huwiex il-benefiċċjarju dirett tal-prodotti medicinali pprovduti minn Boehringer ma jeliminax ir-rabta diretta bejn il-provvista ta'dawk l-oġġetti u l-korrispettiv ir-ċevut⁴⁰.

34 Ninnota wkoll li l-iskontijiet li hallset Boehringer ma jaqghux fil-kwistjoni preklużi fil-kalkolu tal-ammont taxxabbi li jidher fl-Artikolu 79 tad-Direttiva 2006/112.

35 Kif isehħi, skont il-ġurisprudenza, meta servizz ta' karta ta' kreditu jntuża fi tranżazzjoni ta' bejgh bejn il-konsumatur u l-hwienet. Ara, pereżempju, is-sentenza tal-15 ta' Mejju 2001, Primback (C-34/99, EU:C:2002:271).

36 Sentenza tad-29 ta' Mejju 2001, Freemans (C-86/99, EU:C:2001:291, punt 30). Ara wkoll il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali Stix-Hackl fis-sentenza Town and County Factors (C-498/99, EU:C:2001:494, punt 74). L-Avukat Ġenerali Jacobs fil-kawża Glawe, (C-38/93, EU:C:1994:81), osserva fil punt 16 li t-“tranżazzjoni jidher fil-logħob ftit li xejn huma adattati għat-taxxa fuq il-valur miżjud” [traduzzjoni mhux ufficjali].

37 Sentenza tas-17 ta' Settembru 2002, Town and County Factors (C-498/99, EU:C:2002:494, punt 30). Ara wkoll il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali Kokott fil-kawża Grattan (C-310/11, EU:C:2012:568, punt 45).

38 Sentenza tas-7 ta' Ottubru 2010, Loyalty Management (C-53/09 u C-55/09, EU:C:2010:590, punt 39).

39 Sentenza tal-10 ta' Lulju 2008, Koninklijke Ahold (C-484/06, EU:C:2008:394, punt 36) li tiċċita s-sentenza Elida Gibbs, punt 24.

40 Ara, b'analoġija, is-sentenza tas-27 ta' Marzu 2014, Rayon d'Or (C-151/13, EU:C:2014:815, punt 35).

46. L-approċċ li qed niproponi ser jevita sitwazzjoni fejn l-awtoritajiet tat-taxxa jipponu ammont li jaqbeż it-taxxa mhalla minn Boehringer bħala l-persuna taxxabbli⁴¹. Barra minn hekk, jiġi osservat il-prinċipju fundamentali tal-VAT fis-sens li l-baži ta' stima huwa l-korispettiv verament *miġbur*⁴², li jfisser fir-rigward tal-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112/KE rekwizit li jitnaqqas l-ammont taxxabbli kull meta wara li tkun għet konkluża tranżazzjoni, parti jew il-korispettiv kollu ma jkunx ġie irċevut mill-persuna taxxabbli⁴³.

47. Fl-aħħar nett, peress li l-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112/KE għandu jiġi interpretat fl-osservanza tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament, kif rifless fl-Artikolu 20 tal-Karta, dan jappoġġja wkoll risposta affermattiva għad-domanda preliminari. Irrispettivament minn jekk hemmx jew le kompetizzjoni bejn il-provvista ta' prodotti mediciinati ffinanzjati minn fondi pubblici jew fondi privati, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li l-ugwaljanza fit-trattament ma hijex limitata f'materji fiskali għall-prinċipju ta' newtralità fiskali bejn il-kummerċjanti kompetituri, imma tista' tinkiser minn tipi oħra ta' diskriminazzjoni li jaffettaw il-kummerċjanti li ma humiex neċċessarjament f'kompetizzjoni ma' xulxin iż-żda li madankollu jinsabu f'sitwazzjoni simili f'aspetti oħra⁴⁴. Nosserva li d-digriet tar-rinvju jsostni li tista' ssir distinzjoni bejn iż-żewġ skontijiet bil-karatteristiċi teknici tagħhom, anki jekk it-trattament fiskali tagħhom għall-finijiet tal-VAT huwa kunsiderevolment differenti.

48. Fid-dawl tas-suġġett tal-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112, u tal-ghan tagħha li tiżgura li l-baži tal-istima tal-VAT tkun il-korispettiv verament irċevut, flimkiem mal-prinċipi u l-objettivi tal-liġi tal-VAT⁴⁵, jien tal-fehma li t-trattament tal-VAT tal-farmacewtiċi pprovduti lil persuni assigurati minn fond pubbliku jew minn fond privat huma sitwazzjonijiet paragħunabbli li qed jiġi ttrattati b'mod differenti mingħajr ma jidher li hemm ebda ġustifikazzjoni oggettiva⁴⁶.

49. Bħala konklużjoni jien naqbel li l-VAT hija taxxa indiretta fuq il-konsum li jħallasha l-konsumatur, u li l-kummerċjant taxxabbli qed jaġixxi “biss” bħala kollettur tat-taxxa għan-nom tal-istat⁴⁷. Għaldaqstant, jiena naqbel mal-fehma li “fil-każ ta’ differenza altrimenti irrikonċiljabbli, ir-rekwizit li l-ammont tal-VAT miġbur għandu jkun il-proporzjon korrett tal-valur attwali finalment irċevut mill-fornitur (u, għall-katina kollha kemm hi, tal-prezz finali) għandu jingħata piżi ikbar minn rekwiżiti strutturali. Fi kliem ieħor, il-kisba tal-ghan hija iktar importanti mill-implementazzjoni tal-mezzi mfassla biex dan jintlaħaq” [traduzzjoni mhux ufficjal]⁴⁸.

VI. Konklużjoni

50. Għalhekk niproponi r-risposta li ġejja għad-domanda magħmula mill-Bundesfinanzhof (qorti federali tal-finanzi, il-Ġermanja).

Fuq il-baži tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs, C-317/94, EU:C:1996:400, punti 28 u 31) u wara li jitqies il-prinċipju ta' ugwaljanza ta' trattament skont id-dritt tal-Unjoni, kumpannija farmaċewtika li tipprovdhi prodotti

41 Pereżempju s-sentenza tas-26 ta' Jannar 2012, Kraft Foods Polska SA (C-588/10, EU:C:2012:40, punt 27 u l-ġurisprudenza ċċitata); u tas-7 ta' Novembru 2013, Tulică u Plavošin (C-249/12 u C-250/12, EU:C:2013:722, punt 36).

42 Enfasi miżjudha minni. Ara pereżempju s-sentenza tas-26 ta' Jannar 2012, Kraft Foods Polska (C-588/10, EU:C:2012:40, punt 27 u l-ġurisprudenza ċċitata).

43 Ara s-sentenzi tal-15 ta' Mejju 2014, Almos Agrárkereskedelmi (C-337/13, EU:C:2014:328, punt 22 u l-ġurisprudenza ċċitata); u tad-19 ta' Dicembru 2012, Grattan (C-310/11, EU:C:2012:822, punt 35) fr-rigward tal-predecessor tal-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112, jiġifieri l-Artikolu 11C(1) tas-Sitt Direttiva tal-VAT.

44 Sentenza tal-25 ta' April 2013, Il-Kummissjoni vs L-Isvezja (C-480/10, EU:C:2013:263, punt 17 u l-ġurisprudenza ċċitata).

45 Sentenza tas-7 ta' Marzu 2017, RPO (C-390/15, EU:C:2017:174, punt 42 u l-ġurisprudenza ċċitata).

46 Ara d-digriet tar-rinvju.

47 Konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali Kokott, fil-kawża Di Maura (C-246/16, EU:C:2017:440, punt 21 u l-ġurisprudenza ċċitata).

48 Ara l-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali Jacobs fil-kawża Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja (C-427/98, EU:C:2001:457, punt 110).

medicinali hija intitolata għal tnaqqis tal-ammont taxxabbi skont l-Artikolu 90 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud fil-każ fejn

- tipprovdi dawk il-prodotti medicinali lill-ispiżeriji permezz ta' grossisti,
- l-ispiżeriji jipprovdu dawn il-prodotti, li huma taxxabbi, lil persuni b'assigurazzjoni ghall-mard privata,
- l-assiguratur ta' assigurazzjoni ghall-ispejjeż medici (kumpannija privata ta' assigurazzjoni ghall-mard) jirrimborsa l-ispejjeż tal-assigurat tiegħu għax-xiri ta' prodotti medicinali, u
- il-kumpannija farmaċewtika hija obbligata mis-sistema legali sabiex tagħti “skont” lill-assigurazzjoni ghall-mard privata.